

Stort behov for flere børnehaver og vuggestuer frem mod 2030

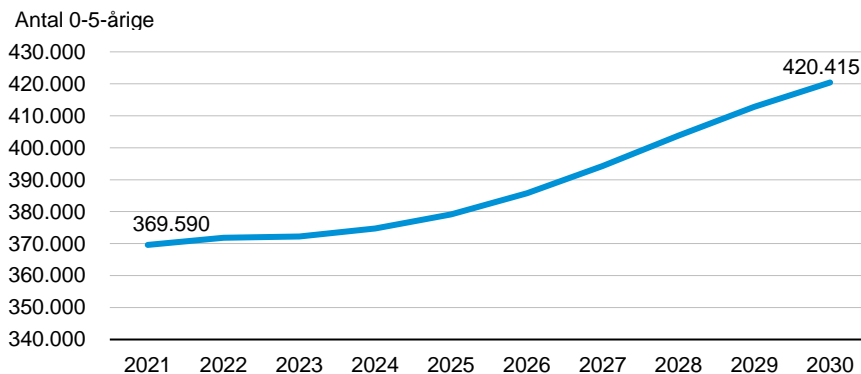
Frem mod 2030 kommer der mere end 50.000 flere børn i alderen 0-5 år, og det skaber behov for flere pladser i daginstitutionerne. Private børnehaver og vuggestuer kan bidrage med at give familierne et varieret udbud og samtidig afhjælpe presset på de kommunale daginstitutioner og anlægsbudgetter.

Godt 50.000 flere børn i 2030 end i 2021

Den aktuelle befolkningsfremskrivning fra Danmarks Statistik forudsiger en stigning på godt 50.000 børn frem mod 2030. Det svarer til en stigning på knap 14 procent i forhold til 2021. Med mange flere børn i kommunerne, følger et øget pres på kapaciteten hos daginstitutionerne.

Børnetallet stiger frem mod 2030

Forventet stigning i antallet af 0-5-årige, 2021-2030

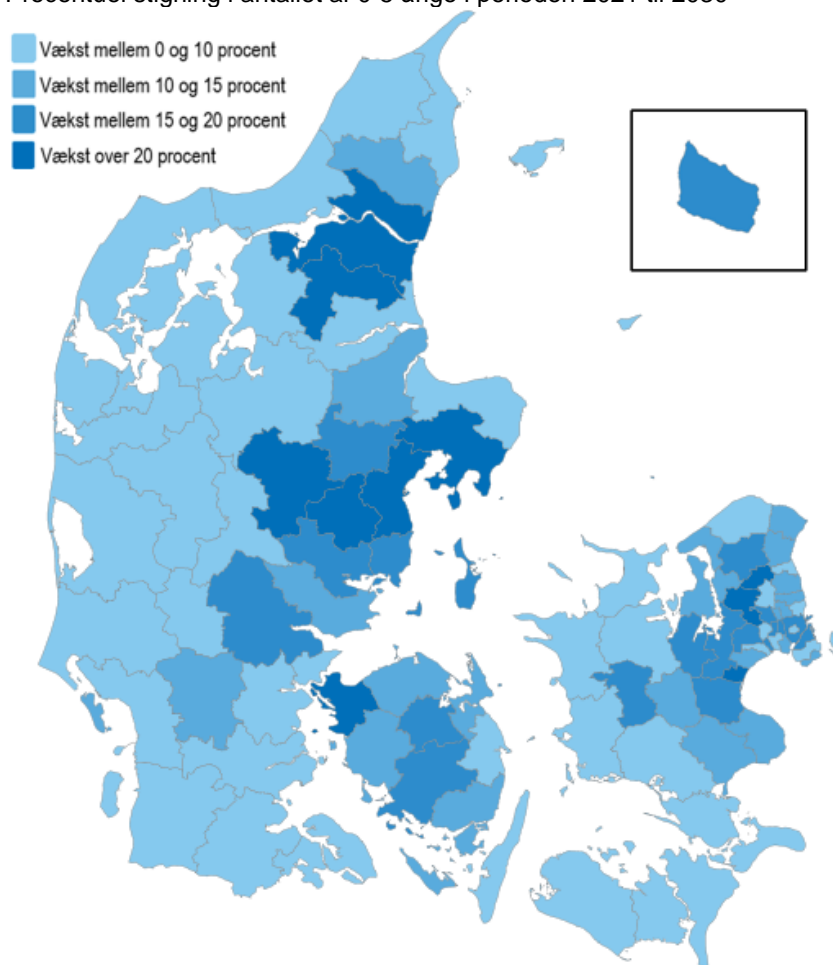
Kilde: Danmarks Statistik, FRDK120 samt DI-beregninger

Enkelte kommuner vil opleve en markant stigning frem mod 2030

I 10 kommuner vil der kunne forventes en stigning på over 20 procent. Det gælder særligt de større byer og omkringliggende kommuner. Her vil der altså være brug for fokuseret planlægning af fremtidens daginstitutioner frem mod 2030.

Mange kommuner skal stå klar til at modtage mange børn i fremtiden

Procentuel stigning i antallet af 0-5 årige i perioden 2021 til 2030

Kilde: Danmarks Statistik, FRKM121, samt DI-beregninger.

Blandt kommunerne med de højeste fremskrivninger er der forventede stigninger på op til knap 29 procent i forhold til niveauet i 2021. For nogle kommuner vil det altså betyde flere tusinder børn, hvortil der må forventes at være et behov for næsten tilsvarende pladser i kommunens daginstitutioner.

Top 20 over kommuner med de største stigninger Antal børn i 2021 og 2030

Kommune	2021	2030	Stigning, pct.
Skanderborg	5.273	6.793	28,8
Silkeborg	6.789	8.701	28,2
Allerød	1.853	2.374	28,1
Aarhus	23.821	29.737	24,8
Solrød	1.775	2.209	24,5
Syddjurs	2.544	3.164	24,4
Rebild	2.407	2.967	23,3
Middelfart	2.221	2.710	22,0
Egedal	3.176	3.869	21,8
Aalborg	13.437	16.250	20,9
Odense	12.965	15.507	19,6
Lejre	1.864	2.226	19,4
Horsens	6.334	7.542	19,1
København	46.052	54.711	18,8
Ballerup	3.449	4.094	18,7
Vallensbæk	1.315	1.559	18,6
Køge	3.999	4.732	18,3
Favrskov	3.371	3.971	17,8
Rødovre	3.124	3.679	17,8
Hillerød	3.307	3.891	17,7

Kilde: Danmarks Statistik, FRKM121, samt DI-beregninger.

Frit valg på dagpasningsområdet

Det frie valg sikrer forældrenes muligheder

I 2005 blev det frie valg på dagpasningsområdet indført, og dermed har forældrene mulighed for at vælge en institution uden for det kommunale system, hvis de ønsker det. Det frie valg har til formål at øge fleksibiliteten, kvaliteten og variationen af de daginstitutioner, som forældrene kan vælge i mellem og sikre, at flest muligt kan få et delvist skattefinansieret tilbud i overensstemmelse med deres ønsker og behov.

Forskellige typer af daginstitutioner

Der findes hovedsageligt tre typer af daginstitutioner: kommunale, selvejende og private. De selvejende daginstitutioner drives på driftsoverenskomst i regi af de kommunalt fastsatte regler. De er derfor reelt underlagt den samme styring som de almindelige kommunale daginstitutioner, der indgår i det kommunale system.

Fordele ved private institutioner

De private børnehaver og vuggestuer står uden for det kommunale system og har som et ikke-kommunalt alternativ friere rammer og bedre muligheder for at tilbyde et differentieret tilbud end de kommunale og selvejende institutioner på driftsoverenskomst. Da de

private børnehaver og vuggestuer, som både kan være privatejede og selvejende, ikke er en del af det kommunale system, betyder det også, at kommunerne ikke skal finansiere anlægsudgifterne.

Aftale om afvikling af privatejede børnehaver og vuggestuer

I december 2020 blev et flertal i Folketinget enige om, at der fremover kun skal være kommunale og selvejende institutioner. Det vil således fremover ikke længere være muligt at oprette privatejede børnehaver og vuggestuer, og de eksisterende skal omdannes til selvejende eller reguleres med lov, så institutionerne de facto bliver selvejende.

Begrænset privat andel af markedet

Private daginstitutioner har begrænset markedsandel

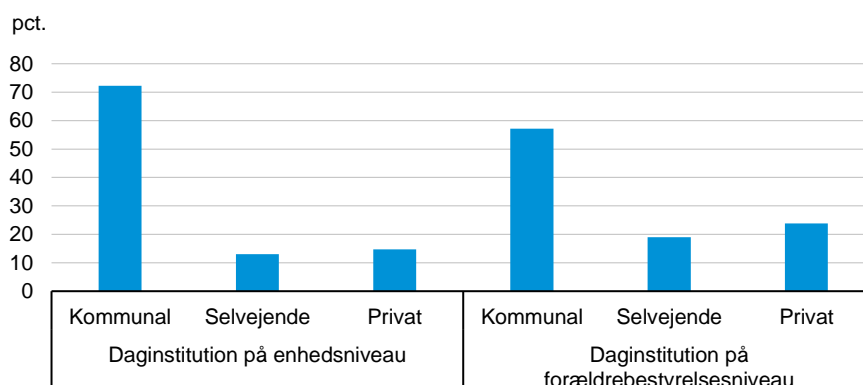
De private børnehaver og vuggestuer udgør kun knap 15 procent af det samlede antal på 3.849 daginstitutioner målt på enhedsniveau i 2020.¹ Det dækker bl.a. over, at der fortsat er kommuner uden et privat alternativ til kommunens institutioner. I 2020 er der 5 kommuner uden private daginstitutioner målt på enhedsniveau.²

Større privat andel på forældrebestyrelsesniveau

På forældrebestyrelsesniveau er andelen højere. Her er knap 24 procent af daginstitutionerne private ud af et samlet antal på 2.337 institutioner. Da der kan være flere enheder under én forældrebestyrelse, vil antallet af institutioner på enhedsniveau være højere end for forældrebestyrelser. Det er udtryk for, at de kommunale institutioner generelt er større og omfatter flere matrikler.

Klar overvægt af kommunaltejede daginstitutioner

Andel af daginstitutioner opgjort efter ejerform, 2020

Anm.: Der er i alt 2.337 daginstitutioner på forældrebestyrelses niveau og 3.849 daginstitutioner på enhedsniveau. For definition af ejerforme henvises til analysens metodeafsnit.
Kilde: Danmarks Statistik, BOERN4, samt DI-beregninger.

¹ Danmarks Statistik, tabel BOERN4.

² De 5 kommuner uden privat daginstitution er: Herlev, Ishøj, Vallensbæk, Fanø og Læsø. Information hentet fra Danmarks Statistik, tabel BOERN4.

Metode

FRKM121

Befolkningsfremskrivningen er beregnet af Danmarks Statistik under en række forudsætninger vedrørende det fremtidige forløb af fertilitet, dødelighed og nettoindvandring. I denne analyse benyttes kun fremskrivningen for aldersgruppen 0-5 årige for hele landet og fordelt på kommunerne.

BOERN4

Tabellen angiver antal af institutioner opdelt på ejerskabsform og pasningstilbud. I denne analyse er pasningstilbuddene 'Daginstitution på forældrebestyrelses niveau' og 'Daginstitution på enhedsniveau' og ejerskabsformen 'Kommunal', 'Selvejende' og 'Privat' valgt. Selvejende daginstitutioner er etableret efter dagtilbudslovens § 19, stk. 3, hvor det bl.a. er et krav, at der indgås driftsoverenskomst med kommunen. Private daginstitutioner etableret efter dagtilbudslovens § 19, stk. 5 har ikke driftsoverenskomst med kommunen.